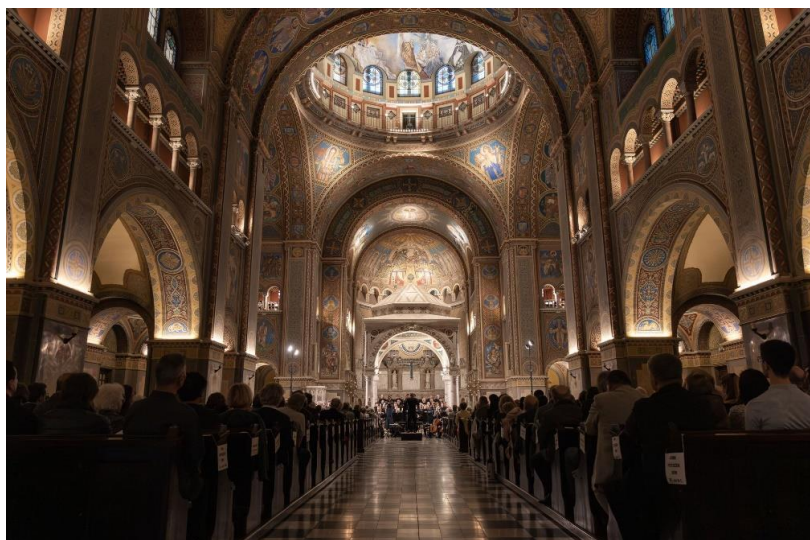

BACH H-MOLL MISÉJE A SZEGEDI DÓMBAN

(Tari Róbert fotói¹)

260506 symph szeged Bach h moll mise Dóm (1:51:37)

J. S. Bach: h-moll mise közreműködők: Gyüdi Eszter – szoprán, Balogh Eszter – mezzoszoprán, Megyesi Zoltán – tenor, Cseményi Zsombor – basszus, Vaszy Viktor Kórus
vezényel: Gyüdi Sándor
(2026. május 6. szerda, Szegedi Dóm)

Zenei katedrálist épített Johann Sebastian Bach, amikor többévtizedes előkészület után megalkotta minden idők legnagyobb szakrális vokális remekművét. Karl Geiringer tökéletes definíciója szerint: „A h-moll mise monumentális absztrakt kompozíció, a muzsika óriás székesegyháza, amivel szerzője egy egész élet egyházzenei munkásságát koronázta meg. Jól tanúsítja az idős mester magatartásának bölcs beérését, elhajlását a harcos lutheránus ortodoxiától egy átfogóbb egyetemesebb szemlélet felé.”²

Gyüdi Sándor Liszt Ferenc-díjas karnagy, a Szegedi Szimfonikus Zenekar igazgató-karnagya, a Vaszy Viktor Kórus immáron 38 éve vezető karnagya elévülhetetlen érdeme, hogy e monumentális művet műsorra tűzte, betanította és bemutatta 2026. május 5-6-án, hatalmas ajándékot adva a Szegedi Szimfonikus Zenekar és a Filharmónia Vaszy- és Fricsay-bérlettulajdonosai számára. Gyüdi tökéletesen építette fel a közel kétórás alkotást; pontosan, stílusosan vezette végig, mellőzve mindenféle túlzást; a mise éppen úgy szólalt meg, ahogyan alkotója egykoron ezt elgondolta.

¹ Tari Róbert fotói a 2026. V. 6.-i koncert beszámolójából vettük át.

² Geiringer, Karl: Johann Sebastian Bach. Zeneműkiadó, 1976. Fordította: Vámos Magda. 161. old.

Gyüdi Sándor
(Tari Róbert felvételei³)

Nem egyedülálló zenetörténeti momentum, hogy Bach e művét soha nem hallhatta teljes egészében, hiszen csak több mint száz évvel halála után szólalt meg. Ennek okait szintén Geiringer tárta fel: mindenekelőtt a h-moll mise nem szorítható műfaji keretek közé, semmiféle rituáléba nem illeszthető be, miközben a szó legemelkedettebb értelmében ökumenikus mű. Másrészt olyan előadói igényeket támaszt, melyet Bach soha nem tudott volna megvalósítani; ez elsősorban a kórusokra értendő, hiszen e mű elsősorban *kórusmise*, a zeneszerző mondanivalója legfontosabb részeit a kórusra bízta, annak ellenére is, hogy hét gyönyörű tételt írt énekszólókra és duettekre.

A Vaszy Viktor Kórus

³ Tari Róbert fotói a 2026. V. 6.-i koncert beszámolójából vettük át.

A Vaszy Viktor Kórus roppant feladatát a lehető legmagasabb színvonalon oldotta meg, tisztán, tömören szóltak az oratórium differenciáltan szerkesztett tételei, ritmikailag is minden helyén volt a hatszólamú Sanctusban is, s gyönyörűen szólt a hálaadásként megírt Dona nobis pacem. Az egyes szólamok homofon hangzásban olvadtak össze, egyetlen szólam hangereje sem volt több a kelleténél, de mindig érvényesült Bach utánozhatatlan polifóniája, amely maga a csoda.

Kiváló volt a négy fiatal szólista: üde áriáikkal mennyei szférákba vittek bennünket. Gyüdi Eszter különleges képességei immár sokadszorra varázsoltak el bennünket, a lehető legideálisabb barokk énekes. Balogh Eszter finom, puha mezzoszoprán hangja különösen szépen érvényesült az Agnus Dei-áriában és a duettekben. Megyesi Zoltán, akinek a pályáját a krónikás harmincegynéhány éve, a művész középiskolás kora óta figyeli, egyre szebb teljesítményekre képes, Benedictus áriájával ezúttal is bizonyította, hogy a legjobb magyar oratóriuménekesek egyike. Bach stílusa igen komoly követelményeket ír elő a basszus énekesek számára, mert miközben erőteljes drámaiságot várunk el tőlük, sokat kell énekelniük magas fekvésekben (nem véletlen, hogy esetenként külön baritonszólistát is kérnek föl bizonyos Bach-oratóriumok előadása során). Cserményi Zsombor mindezen követelményeknek maradéktalanul megfelelt: hangja erőteljesen zengett, s könnyedén győzte az Et spiritum Sanctum „magaslatait” is.

Gyüdi Eszter, Balogh Eszter és Megyesi Zoltán

Cserményi Zsombor

A Szegedi Szimfonikus Zenekar rendkívül szépen játszotta a mise zenekari anyagát; Bach e művében a szokottnál lényegesen többet bízott a zenekarra, mint más oratóriumai esetében, a hosszabb előjátékok, átvezetések, lezárások mindemellett nagyon differenciáltak. Nagy dicséret illeti a zenekar szólistáit: Kosztándi István Liszt Ferenc-díjas hegedűművészt, a szimfonikus zenekar koncertmesterét, Somogyi Júlia fuvolaművészt, első fuvolistát, az eredetileg két oboa d'amore-re szóló Tamást és Gégény Anettet, s Kecskés György kürtművészt, kinek különösen a Quoniam tu solus sanctus kezdetű basszusáriában jutott virtuóz játszanivaló.

S végül még egyszer Gyüdi Sándorról, aki a zenei katedrálist fölépítette. A jelen írást nem is fejezhetjük be másképp, mint Geiringer szavaival: „... megtanultuk, hogy a vallásos szellem egyik legnagyobb megnyilvánulását benne. Beethoven Missa Solemnisével együtt a h-moll mise tesz halhatatlan igazságot arról, hogy amíg ember él a földön, mindig kutatni fogja az örök igazságokat.”⁴

Kiss Ernő

⁴ Geiringer, Karl: Johann Sebastian Bach. Zeneműkiadó, 1976. Fordította: Vámos Magda. 161. old.